

C33 – BIN3

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2006-2007

22 november 2006

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR BINNENLANDSE AANGELEGENHEDEN, BESTUURSZAKEN,
INSTITUTIONELE EN BESTUURLIJKE HERVORMING
EN DECREETSEVALUATIE

INHOUD

Interpellatie van de heer Joris Van Hauthem tot de heer Yves Leterme, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over het uitblijven van de aangekondigde evaluatiestudie met betrekking tot de transfers van Vlaanderen naar Wallonië	1
Met redenen omklede motie	3

Voorzitter: de heer Kurt De Loor

Interpellatie van de heer Joris Van Hauthem tot de heer Yves Leterme, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over het uitblijven van de aangekondigde evaluatiestudie met betrekking tot de transfers van Vlaanderen naar Wallonië

De voorzitter: De heer Van Hauthem heeft het woord.

De heer Joris Van Hauthem: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, collega's, het is niet de eerste keer dat u over dit thema wordt ondervraagd. Het is overigens een probleem dat niet nieuw is, en blijkbaar geraakt het ook niet opgelost. We weten waarover het gaat. In november 2003 verscheen een KBC-studie waaruit bleek dat de globale transfers van Vlaanderen naar Wallonië, intrestlasten niet meegerekend, 5,4 miljard euro bedragen.

En dan was er nog een studie van Abafim, die u hebt geërfd van uw voorganger. Ze was al in juli 2004 gereed, maar ze is pas in oktober 2004 bekend geraakt. Daaruit blijkt zelfs dat de globale transfers, opnieuw zonder intrestlasten, 6,6 miljard euro bedragen. De intrestlasten worden door het VEV geschat op 4,7 miljard. De globale transferlast bedraagt dus, naargelang de studie, tussen 10 en 11 miljard euro per jaar. Dat is een gigantisch bedrag.

Op 26 oktober 2004 is de minister-president daarover in dit parlement ondervraagd. U zei toen het volgende: "De parameters moeten worden gevalideerd om het debat zuiver te houden. Dat hoeft geen jaren te duren, dat kan in enkele maanden tijd. Ik ben van plan daartoe een panel samen te stellen van vier of vijf professoren, zowel Nederlandstalige als Franstalige. Ik wil de onbetwistbaarheid van de studie kunnen invoeren in toekomstige besprekingen." Eens de cijfers gevalideerd, wou u daarmee naar het Forum trekken. Het Forum bestaat evenwel niet, en heeft nooit bestaan. Het was en is een doodgeboren kind.

Hierover opnieuw ondervraagd op 7 juni 2005, stelde u: "Ik meen dat een half jaar kan volstaan om de validatie te doen." Op dat ogenblik was de validatiecommissie nog altijd niet samengesteld. Op 19 juli 2005 is die commissie van start gegaan, zo vernamen we uit het antwoord op een vraag van de heer Van Nieuwenhuysen. In dat antwoord, van 10 februari 2006, vernamen we ook dat de validatiecommissie haar werkzaamheden zo plant

dat ze kort voor of na het vakantiereces de Vlaamse Regering zou informeren.

Vandaag moeten we vaststellen dat de validatie nog steeds niet is gebeurd. Ik heb van bij de aanvang de vraag gesteld waarom het nodig was om zo'n commissie op te richten. Er waren toch de opeenvolgende studies die al vanaf eind jaren tachtig, maar vooral sinds begin jaren negentig, met de regelmaat van een klok de transfers aan het licht hebben gebracht? Waarom was het nodig om te stellen dat men met die studies niets zou doen, en te beslissen om een commissie in het leven te roepen die moet onderzoeken of de onderzoekers in die studies wel de juiste parameters en methodologie hebben gebruikt?

U zult het met me eens zijn dat dit geen licht dossier is. Het gaat over 10 tot 11 miljard euro per jaar. In oktober 2004 hebt u zelf nog gesteld dat een cijfer van 5 miljard ook in Franstalige kringen wordt aanvaard. Is het nodig dat er nog moet worden gewacht op die enige echte studie waarin de cijfers voor eens en voor altijd aan het licht komen? Het komt ons voor dat dit een manoeuvre is om dit moeilijke en delicate dossier voor u uit te schuiven.

Ik wil u dus enkele vragen voorleggen. Waarom moest er zo nodig een validatiecommissie worden gevormd? Waarom heeft de samenstelling van de commissie zo lang op zich laten wachten? Op welke criteria is de samenstelling van de commissie gebaseerd? Waarom blijft de validatie zelf uit? In 2004 luidde het dat het maar enkele maanden moest duren. In 2005 vernamen we dat het geen jaren moet duren, en dat het op een half jaar rond kan zijn. Vandaag weten we nog altijd van niets. De Vlaamse Regering heeft, bij gebrek aan het Forum dat er nooit is gekomen, het dossier van de transfers nog altijd niet geagendeerd op het Overlegcomité.

De voorzitter: Minister-president Leterme heeft het woord.

Minister-president Yves Leterme: Mijnheer de voorzitter, voor het antwoord op de eerste vraag, waarom zo nodig een validatiecommissie gevormd moest worden, verwijs ik naar mijn vorige antwoorden. Om een voldoende groot draagvlak te creëren, ook buiten het territorium van het Vlaamse Gewest, is het belangrijk dat de cijfers worden gevalideerd.

Mijnheer Van Hauthem, we kunnen daarover van mening verschillen en u wrijft mij zelfs een intentieproces

aan. De enige doelstelling is zorgen voor objectivering en wetenschappelijke onderbouw, zodat de cijfers minder betwist kunnen worden. Daarom werd ook gezocht naar Franstalige professoren om mee het werk te verrichten.

Dat de samenstelling van de commissie op zich heeft laten wachten, heeft veel te maken met het feit dat we ook Franstalige professoren hebben aangezocht. Het heeft iets meer tijd in beslag genomen dan oorspronkelijk voorzien om van elk van hen de instemming te krijgen om deel te nemen aan de werkzaamheden.

Voor de samenstelling van de commissie hebben we volgende criteria gehanteerd: deskundigheid in macro-economische en budgettaire stromen en publieke financiën, de verdeling Franstaligen/Nederlandstaligen en een evenwicht tussen de verschillende wetenschappelijke kringen die op dat vlak gezaghebbend zijn of zouden kunnen zijn.

Mijnheer Van Hauthem, het is correct dat het mandaat aanvankelijk ingeschat werd op vier à vijf maanden. Ik heb er op dat moment onmiddellijk aan toegevoegd dat, wat mij betreft, de commissie in volle onafhankelijkheid zou werken, zowel inhoudelijk als wat betreft de organisatie van de werkzaamheden. De commissie wou wat meer tijd krijgen. Ik vind dat niet zo erg.

Ik maak me geen illusies, want dit soort vraagstukken wordt alleen in het kader van grote besprekingen over de herinrichting van de bevoegdheden in dit land en over de aanpassing van de instellingen aan de noden van elk van de deelgebieden besproken. Ik denk dat de grondigheid van het werk de slagkracht van het document ten goede zal komen.

Ik wil absoluut niet dat de indruk wordt gewekt dat die mensen niets hebben gedaan. De commissie heeft een strak vergaderritme gehanteerd. In de periode van juli tot december 2005 zijn er vijf bijeenkomsten geweest. In 2006 waren er 13 bijeenkomsten. In totaal gaat het dus om 18 bijeenkomsten, die telkens goed werden voorbereid en waarbij documenten werden doorgenomen. De commissie heeft echt hard gewerkt en de volgende vergadering is gepland voor december.

We hebben erop aangedrongen dat de werkzaamheden stilaan resultaat zouden opleveren. Men heeft gezegd dat men in de eindfase van de besluitvorming zit. Het is niet mijn bedoeling om te interveniëren in de concrete werkzaamheden van de commissie, maar ik vermoed dat in januari of februari het einddocument opgeleverd moet kunnen worden.

Mijnheer Van Hauthem, ik kan me niet van de indruk ontdoen dat het document in de lente van 2007 niet aan actualiteitswaarde zal hebben ingeboet. Een dossier kan

niet worden geagendeerd als het niet volledig is. Wat mij betreft, is de validatie een essentieel onderdeel van het dossier over de zogenaamde transfers tussen de verschillende gefedereerde entiteiten in dit land. Als de validering er niet is, wens ik het dossier ook niet te agenderen op het Overlegcomité, als het al de intentie zou zijn om het ooit op het Overlegcomité te agenderen.

De voorzitter: De heer Van Hauthem heeft het woord.

De heer Joris Van Hauthem: Mijnheer de minister-president, ik zal het niet blijven herhalen, maar het dossier sleept al aan sinds de jaren negentig.

Ik wil geen intentieproces voeren, maar we zien wel altijd hetzelfde patroon terugkomen. In de jaren negentig werd de commissie-Jadot opgericht in het federale parlement, om de studies die toen bestonden te toetsen. Toen zagen we elk jaar een rapport van de commissie-Jadot verschijnen, waarin altijd andere parameters werden gebruikt, met als gevolg dat men zei dat een vergelijking niet mogelijk was. Dat was duidelijk een vertragingmanoeuvre.

Dan verscheen de KBC-studie, waarna toenmalig minister-president Somers zei dat toch nog eens een studie zou worden gemaakt. De studie die toen bij Abafim werd besteld, kunnen we geen validering noemen, maar de Vlaamse administratie heeft wel de zaak onderzocht en ging na of de resultaten gelijklopend waren met de resultaten van KBC. Eigenlijk was dat een soort validering avant la lettre. Toen bleek zelfs dat Abafim nog merkwaardiger resultaten voorlegde, want het ging nog om een miljard euro meer.

Mijnheer de minister-president, het verwondert ons dat alles nog eens door professoren moet worden gevalideerd, waarbij, om het draagvlak zo groot mogelijk te maken, ook Franstalige professoren worden betrokken. Dat getuigt toch van een zeker wantrouwen ten opzichte van de studies van KBC en Abafim. Ik neem aan dat u daarmee duidelijke politieke bedoelingen hebt. Als de validatie bevestigt dat de manier van onderzoeken van KBC en Abafim en de methodologie en de resultaten min of meer correct zijn, hoopt u dat men niet meer naast de feiten kan kijken en dat men ook in het zuiden van het land de cijfers en studies niet meer kan betwisten. Mijnheer de minister-president, ik betwist dat het zo'n vaart zal lopen. In het voorjaar zal de studie, als ze ooit bekend geraakt, inderdaad in de actualiteit komen.

Ik heb niet beweerd dat de validatiecommissie heeft stilgezeten. Er waren 18 bijeenkomsten. Mijnheer de minister-president, u dacht dat het vier of vijf maanden zou duren, maar het zal bijna twee jaar duren. Dat is toch iets anders. Hebt u er zicht op waar de moeilijk-

heden zich situeren? Hoe komt het dat het zoveel langer duurt dan u zelf had gedacht?

Ten slotte mijnheer de minister, zegt u dat u een dossier dat er niet is, niet kan agenderen op het Overlegcomité, los van het feit of u dit wil doen of niet. U hebt indertijd gezegd dat u het in het Forum zou bespreken, maar het Forum is er niet meer. Gaat u er dan nu mee naar het Overlegcomité?

De voorzitter: Minister-president Letermé heeft het woord.

Minister-president Yves Letermé: Ten eerste was het mijn politieke keuze om te kiezen voor de weg van de validering omdat ik dit een toegevoegde waarde vind in het debat over de transfers. En ten tweede heeft het te maken met de 'hardnekkigheid' waarmee de professoren te werk gaan. Als wetenschappers willen ze dit dossier grondig aanpakken en alle methodieken toetsen. Ik hoop dat men in december finaliseert zodat we het document begin 2007 zullen krijgen.

De heer Joris Van Hauthem: Maar het Overlegcomité is de enige mogelijkheid tot overleg. Ik spreek niet over 'coöperatief federalisme', dat doet u en het staat in uw regeerakkoord.

Minister-president Yves Letermé: Er is vorige week nog een punt goedgekeurd over de radiofrequenties, waarover al meer dan tien jaar betwisting was. Vorige week hebben we daarover een akkoord bereikt.

De heer Joris Van Hauthem: U gaat dus niet naar het Overlegcomité? U wacht wel af tot na de verkiezingen?

Minister-president Yves Letermé: Nee, dat ben ik niet van plan, maar ik wacht eerst de resultaten van de validering af.

Met redenen omklede motie

De voorzitter: Door de heer Van Hauthem werd tot besluit van deze interpellatie een met redenen omklede motie aangekondigd. Ze moet zijn ingediend uiterlijk om 17 uur op de tweede werkdag volgend op de sluiting van de vergadering.

Het incident is gesloten.
